

Občni zbor SK Mure se je vršil ob ogromni udeležbi članstva dne 26. februarja v Soboti. Kot zastopnik LNP je bil navzoč predsednik g. dr. Köstl. Občino je zastopal predsednik g.

Hartner Ferdinand. Občni zbor je dobro uspel in je bil velika manifestacija naših športnikov.

DRUŠTVENE VESTI

Kako se pokvarja mladina?

Mnogo se je pred dvema tednoma govorilo o 2 mladeničema, ki sta svoje mlado življenje — bila sta stara 23—24 let — končala na vešalih. Bila sta to Lakner in Pančur, morilca kaznilniškega paznika Peterina (prvi je že prej tudi umoril mengeškega župnika), ki sta bila 25. februarja t. l. v Mariboru obešena. Časniki so do najmanjše podrobnosti poročali njuno vedenje zadnji dan in zadnjo noč pred smrtjo, in zlasti še pod vislicami. Po veliki večini se je to zgodilo iz nagiba, da se s senzacionalnimi poročili ustrezne zvedavosti ljudi. Moralno-vzgojni vidik se je puščal v nemar.

In vendar je zanimivo in hkrati počeno doznati za pot, ki je ta dva nesrečna mladeniča dovedla do in na vislice. Lakner, ki se je v resnici spokoril, je to pot z veliko odkritorečnostjo označil. Ko je po umoru kaznilniškega paznika stal pred sodnim stolom, je na sodnikovo vprašanje, kako je bilo mogoče, da je tako daleč zabredel in tako globoko padel, odkrito izjavil: »Bil sem brezveren«. In kdo je bil temu vzrok? Starši? Družba?

Lakner je zadnji dan pred smrtjo z največjim spoštovanjem govoril o svoji materi. Najhujšo bol mu je prizadevala pekoča zavest, da je povzročil materi toliko žalosti in sramoto. Solze so mu privrele iz oči ne samo ob besedi o materi, marveč že pri sami misli na mater. »Mati so me lepo učili«, tako je poudar-

jal, »jaz pa nisem maral za njihove nauke in opomine. O, ko bi bil svojo mater ubogal«, tako je vedno tarnal. Lakner je torej svareč zglede mladini, da mora vestno izpolnjevati 4. božjo zapoved. Kdor staršev ne uboga, njega tepe nadloga.

Kdo je torej Laknerja spravil ob vero, vest in poštenost? Družba, kino in čtivo. Lakner je zvečer pred usmrtitvijo izjavil, da ga je pokvarila samo družba, kino in čtivo (knjige in časniki). Pristavil je: »Če bi bil oče, moji otroci ne bi smeli v kino in pazil bi, kaj bi dobili v roke za čitanje.« Zakaj liberalni, naprednjaški in socialistični listi te značilne izpovedi niso objavili? Ni treba odgovoriti na to vprašanje, ker govore dejstva dovolj jasno in dovolj glasno.

Vedno smo v našem listu poudarjali nadvse kvaren vpliv slabe družbe, slabih društev, slabih knjig in časnikov in slabega filma (v kinu) na mladino. Da nismo pretiravali, marveč govorili zgolj resnico, dokazujeta ona nesrečna mladeniča, ki sta končala 25. februarja svojo življenjsko pot na vislicah. Ali pa bo tiste činitelje, ki so tema nesrečnejema zamorili vero in vest, da sta postala morilca, zadela kazen? Žalibog ne! Kvarili bodo mladino naprej.

*

EVHARISTIČNA IN PAPEŽEVA PROSLAVA.

Na Jožefovo dne 19. marca t. l., ob 20. uri zvečer se vrši v Mariboru v veliki dvorani »Union« slavnostna akademija v proslavo presv. Evharistije in v spomin kronanja papeža Pija XI. s sledečim sporedom: 1. »Povsod Boga«, združeni moški zbori in godba »Danica«. 2. Davorin Jenko: »Molitev«, spenil Sim. Jenko; združeni moški zbori. 3. Dr. Ant. Terstenjak: »Papeštvo in presv. Evharistija«, go-

Oglas je. reg. pod S. Br. 21762 od 19. XI. 1934

vor. 4. Kothe: »Molim te ponižno«, Tom. Akvinski; simboličen prizor s petjem. 5. Prvenstvo sv. Petra, priredil Ivan Bogojinec. 6. Ril-lé: »Mučenci v areni«, kantata za zbor, in godala. 7. Dr. Vinko Zor: »Zgodovina evhar, kongresova«, filmsko predavanje. 8. Wittmann: »Papeška himna«, združeni pevski zbori in godba. — Katoliški Maribor bo, kakor lanske leto, tudi letos s številno udeležbo na tej proslavi manifestiral svojo vero v evharističnega Kristusa in svojo vdanost do sv. očeta. Ob enem pa bo ta prireditev mogočna priprava na evharistični kongres v Ljubljani, katerega se bodo Lavantinci v častnem številu udeležili. Vstopnina: sedeži 3 Din, stojišča 1 Din, je namenjena za evharistični kongres v Ljubljani. Predprodaja vstopnic se vrši v knjigarni sv. Cirila na Aleksandrovi cesti 8 ter poldrugo uro pred začetkom slovesnosti.

Gornja Sv. Kungota. Naš cerkveni pevski zbor ponovi na željo cenjenega občinstva na Jožefovo dne 19. marca ob treh popoldne v Katoliškem domu igro Beneški trojčki.

Štrigova pri Ljutomeru. Naši vrli Križarji so v nedeljo dne 3. marca v Katoliškem domu priredili igro »Ženitveni kum«, katera je bila polnoštevilno obiskana. Vmes je igral domači tamburaški zbor. Igra Križarjev se je prav dobro obnesla.

V novi knjižnici v Cambridge

na Angleškem je okrog 1.250.000 knjig, ki so tako zložene po omarah, da je vsak zvezek dostopen srednje velikemu moškemu.

Strele je nevarnejša v zimi nego v poletju.

Nevihite so po občenem mnenju v zimskem času manj nevarne nego poletne. Udar strele pa učinkuje v zimi mnogo hujše ter strašnejše nego v vročini.

Velika kartuzija.

Materinski samostan kartuzijskega reda — Grande Chartreuse — blizu Grenobla v zapadni Franciji, je že davno opuščen. Po lošitvi Cerkve od države

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Ne smemo misliti, da so bili številni potepuški ter tihotapski tobakarji same nedolžne ter ponižne ovčke. Nimamo sodno ali zgodovinsko podprtih beležk o tobakarski krutosti, pač pa nam je ohranilo ustno izročilo iz tega poglavja marsikaj.

Po spodnjih krajih se spominjajo najstarejši finančnega stražnika Ferdinanda Pajtlerja. Imel je precej velikega ter hudega psa. Pasja mrcina je bila vedno ob njegovi strani in mu je bila na pomoč pri zasledovanju tobakarjev.

Pajtler se je upal v civilu s svojim psom celo na Sv. gore pri št. Petru ob priliki, ko je sveti vrh odmeval od pridig švercarskih kramarjev. Njegov pasji spremljevalec je prevrnil najbolj kričavemu kramarju stojnico, se je lotil pod prodajalno desko skritih punkljev s tobakom in je razkrinkal kramarja. Pri pogledu na razkritje švercarja je hotel finančar neopazeno v št. Peter in za Sotlo po tovariše, da bi za-

10 jeli ter polovili tihotapsko bando. Komaj je stopil v gozd, so ga prijele močne moške roke in ga tirale vedno dalje v goščo.

Neznanci so pobili pobesnelega psa, finančarja samega so privezali z zamašenimi usti za noge ter roke k bukvi. Privezanemu so izpulili počasi izpod nosa in brade vsako dlako posebej.

Na nezavestno žrtev je slučajno naletel lovec bizeljske graščine po par dneh in mu je otel v zadnjih trenutkih življenje.

Finančar si je zavsem opomogel, med Obsotelčane se ni več upal iz sramu ne, ker je že vsakdo vedel, kdo in zakaj ga je obril na mučeniški način s prsti in ne z britvijo!

Tobakarji so bili v zvezi z narodom in radi tega je bil pogon za njimi od strani oblasti zelo težaven. Nad vsako izdajico, ki so bile redke, so se tobakarji maščevali na krute načine.

Ljudje pripovedujejo o vdovi Cili Trampuš pri Sv. Marjeti pri Kunšpergu v župniji Sv. Peter pod Sv. gorami to le: Trampuška je rada videla mlajšega finančarja, kateri je pogosto prežal s hriba Sv. Marjete na gibanje tihotapcev ob Sotli. Kraj je nudil rav-

St. Ilj pri Večanju. Naše prosvetno društvo je dne 24. februarja priredilo predstavo »Tri modrosti starega Wanga«. Reči moramo, da so se igralci lotili težavne naloge. Naši prijatelji, ki so za to vedeli, so z velikim zanimanjem pričakovali predstavo in napolnili društveno dvorano tako, da so se malo bolj pozni gledalci morali zadovoljiti v veži. Kitajsko opravljeno oder je nudil lepo sliko, in ko sta pismouka z globokimi pokloni otvorila igro, so gledalci z nezmanjšano pozornostjo sledili celi predstavi do konca. Pred začetkom je tajnik društva g. župnik podal v pojasnilo nekaj zgodovinskih podatkov o boksarski vstaji na Kitajskem, katero so evropske velesile svoječasno s krvjo zadušile in zavzele glavno mesto Peking. Predstava se je razvijala gladko in igralci so pokazali res veliko požrtvovalnost od začetka do konca, da so pohvalo v resnici zaslužili. Skoraj dve uri je trajala igra, čeravno med dejanji ni bilo posebnih odmorov. Tudi točnost moramo pohvaliti. Na

udarec tri se je začelo, kakor so napovedali lepaki. Da, lepaki, ki niso našli milosti v očeh tiste kulture, ki je brez srca in ima desko pred očmi, da nikamor ne vidi, in ljubi noč, temno noč, ki bi naj zakrivala njeno surovost in še mnogo drugih nečednosti. Prvikrat je tukaj na ta način pokazala svoje namene in prsti vseh poštenih ljudi v St. Ilju že kažejo za njo. Le po tej poti, ki ste jo javno napovedali, naprej mi vam ne bomo sledili, čeravno ste nam pripomogli najmanj do 50 gledalcev več! Zato se vam zahvaljujemo in smo si s tem bot. Sedaj lahko začnete znova!

Viđem ob Savi. Prihodno nedeljo dne 17. t. m. bo v naši domači prosvetni dvorani zopet veselo razpoloženje. Ta dan nas bodo namreč obiskali salezijanci iz Radne in predstavljali krasno igro iz dijaškega življenja »Luč z gora«. Začetek ob štirih popoldne. V začetku in med odmori bo igrala salezijanska godba iz Radne.

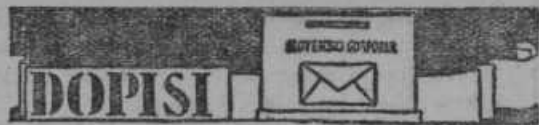
Pomladne dolžnosti.

Ko nastopa pomlad, ima mati narave polne roke dela, ker mora vse zbuditi k novemu razvoju. Tudi to svojo pomladno dolžnost izpolnjuje narava, toda človek, ki vlada nad njo, vrši še več, tudi on pomaga naravi, kadar sama ne zmore svojega dela. Človek ume s svojim duhom izkoristiti naravno pot kot pomočnico, ker zna izkoristiti njeno plemenito zdravilno rastlinje za preprečevanje bolezni in podaljšanje življenja.

Mnogoštevilno plemenito rastlinje se uporablja v vseh mogočih področjih, da se doseže naravni zdravilni učinek. Najpopularnejše pa je takozvano pomladno zdravljenje s čaji iz preizkušenih planinskih zelišč. Iz takih sestoji med drugimi tudi obče znani Planinka čaj ljubljanskega lekarnarja mr. Bahovca. Tako

zdravljenje je postalo tekom let v vsaki družini, rekli bi, naka pomladna dolžnost, ki jo radi izpolnjujejo, ker na udoben in naraven način dosega svoj namen: regeneracijo krvi, normalizacijo krvnega obtoka, temeljito čiščenje prebavnih organov, kot črevesja, ledvic, jeter, žolčnega mehurja itd.

Znaki nerednega delovanja prebavnih organov so v prvi vrsti: zapeka, napetost telesa, gorečica, pogostni glavobol, tesnobnosti občutki, pomanjkanje spanja, kakor tudi obolenja po sečni kislini, hemeroidi, slabost srca, kopičenje maščobe, bolezni ledvic, nervoznost ter mnoge druge živčne bolezni. — V borbi proti tem boleznim in posebno že proti nastajanju istih so prej navedeni čaji izvrsten naraven in priprost pripomoček.

Šmiklavž pri Slovenjgradcu. Od 25. do 28. februarja smo imeli pri nas tridnevno pobožnost s šesterimi pridigami v svrhu dobitve svetoletnega odpustka. Tridnevnicu je vodil č. g. Franc Hiersche, vpokojeni župnik v Pol-

zeli, prav spretno. Dasi je bilo vreme neugodno, poti ledeni, oziroma blatni, je vendar 250 oseb prejele sv. zakramente. Da so se tudi šolski otroci mogli tridnevnicu udeležiti, je okrajni šolski svet dovolil dan šolskega sv. obhajila kot šole prosti dan. Č. g. župniku Hiersche-tu se za njegov trud iskreno zahvaljujemo! — Dne 25. februarja sta bila tukaj poročena Detečnik Anton, posestnik lepe in velike p. d. Končičeve kmetije, in Krenkar

no tamkaj švercarjem največ kritja. Cele tihotapske bande so se večkrat smukale mimo Trampuškine domačije. V financarja zatelebana ženska je bila tolikanj neprevidna, da je izdala ljubčeku, kod so šli švercarji in koliko jih je bilo. Tihotapci so zvedeli natančno, kdo je pokazal pot iblajtarjem do njihovega zatočišča ter so celo še ušli pravočasno. Čez nekaj tednov se je oglasila cela družba punkljarjev pri Cili. Nagnali so vdovo, da je skuhalo vso podvojeno svinjino, kolikor je je viselo v svislah. Ko je bilo meso kuhano, so jo prisilili, da je peljala neznanca v svoj vinograd na Kozjo peč. V kleti je morala švercarje gostiti ter napajati, kolikor je kateremu držal želodec. Šele po temeljitem pogoščenju pozno v noč so ji povedali, da so se ji prišli zahvalit, ker je izdala gren-carjem njihovo skrivališče in bo prejela nagrado, da jo bo pomnila preko praga smrti.

Surovine brezsrčne so babnico stlačile v prešni koš in so jo enostavno počasi prešali, dokler ni umrla grozne smrti in so odkrili zločin do dolgem času.

Glede izdajstva je bil tobakar neprizanesljiv celo napram otroku.

V Imenem v župniji Podčetrtek je pasel fantek

živino na travniku ob Sotli. Financar je izlodil iz pastirja s kosom belega kruha, v katero smer so mah-nili tobakarji.

Pri naslednjem prehodu švercarjev preko Sotle dečko ni imel več časa, da bi bil utekel pred tolovaji. Eden ga je pograbil in ga vrgel v najbolj globoki kot obmejne reke. Pastir je še zbral svoje poslednje moči, se zbrcal iz tolmuna na površje vode in se je oprijel travnatih bilk in jelševja ob bregu, da bi se rešil. Tobakar ga je tolkel z okovano gorjačo tako dolgo po prstih, da je moral spustiti vejevje in je utonil vpricho cele švercarske družbe.

Slučajev, na kako krut način so se znali maščevati tobakarji radi izdajstva, bi še lahko navedli mnogo več. Omenjeni naj zadostujejo v dokaz, da na izdajstvo cikajočih izjav tobakar ni trpel in jih je kaznoval neusmiljeno z najbolj kruto smrtjo!

III.

Takrat v starih cajtib, ko so ob Sotli in njenih pritokih lovili rake ter švercali tobak, so pili in se veselili ob poličih, pintih ter bokalih dobrega vina od stare trte,

Elizabeta, kmečka hči p. d. Trbulova, oba potomca najstarejših in najuglednejših šmiklavških družin. Nevesta je bila vzorna članica tukajšnje dekliške Marijine družbe, skozi tri dobe celo prednica družbe, posebno veliko zaslug si je stekla z dolgoletnim in zelo okusnim klančanjem oltarjev naše starodavne župne cerkve. Bilo srečno!

Ojstrica nad Dravogradom. Najbrž je že precej dolgo, odkar smo se zadnjič oglasili, vsled česar morda kdo misli, da smo tam doma, kjer je svet z deskami zaplankan. Pa ni tako, saj nismo taki, da bi vsako malenkost obešali na veliki zvon. Posebnih novic res nč, toda zaupam vam, da ves letošnji pust v naši fari ni stopil nihče v sladki zakonski jarem, čeravno bi se ne moglo trditi, da bi ne bilo zakonskih kandidatov in kandidatinj. Čudna je ta stvar! Treba bo pač davek na samce zvišati. Pravijo, da volk tuli skozi župnijo, če v njej ves pust ni nobene poroke. Letos pa te ni bil volk, nego lep pes, ki je bil pomotoma obstreljen. — Brezposelni so dobili zopet malo dela na posestvih g. Hirschlerja, kar je gotovo velika blagodat za ljudi v tej hudi krizi. Sicer smo pa precej varčni, saj ni v celi župniji nobene gostilne, še ono edino, ki je nekaj časa, so opustili. Za pijačo torej ne potrošimo preveč. Govorilo se je sicer, da bo neki posestnik na Goriškem vrhu otvoril gostilno in povrh še kavarno, toda to je bila le potegavščina za pust.

Sv. Križ nad Dravogradom. V petek dne 8. marca so začele pri Sv. Križu običajne letne postne pobožnosti. Ob prvih petkih pričenjamo ob 8. uri s spravno molitveno uro, ki se opravlja po namenih sv. Očeta in našega škofa. Vsakokrat imamo med spravno peto sv. mašo ob pol 10. uri kratek nagovor o presv. Srcu Jez. Ljudstvo je vzljubilo pobožnost, o čemer pričajo vedno novi častilci. Prvi romarski shod bo letos na praznik Marijinega oznanenja. Na predvečer ob 5. uri pete litanije Matere božje in blagoslov. Prihajajte na ljubki hribček, kjer se že celo stoletje zbira naše verno koroško in štajersko ljudstvo, da ob znamenju Gospodovega trpljenja v teh težkih dneh najdemo: tolažbo in vstajenje.

Sv. Anton na Pohorju. Od meseca junija l. L, ko smo izročili materi zemlji našega nepo-

so izgnani menihi odšli na Španjko. A takratna škanska revolucija jim je vzela tudi to zavetišče. Socialist Chastenay, ki zastopa okraj Isere, je zde' pisмено priporočil predsedniku vlade: obnovitev in vzdrževanje zgodovinskega poslopja na državne potroške. Izračunal je, da bi stala popravila od 25 do 30 mil. frankov, dočim bi zadostovalo za poznejšo redno podporo do 500.000 frankov na leto. Stevilni beli menihi so se povrnili iz Španjke v Francijo in se naselili samo nekoliko kilometrov daleč od svoje redovne zibelke. Poslušec piše: »Pod temi razmerami ni odvisna sedanja krivica od po-